

Vi måste vara lika inför lagen

Land skall med lag byggas, ett välkänt talesätt. Det var Karl XV:s valspråk, men har sitt ursprung i de medeltida landskapslagarna.

Det är ett fundament i varje demokratiskt land. Ett annat sätt att uttrycka det är att ett lands medborgare ska kunna känna rätts-säkerhet. Det är inte enskilda ämbetsmän som ska bestämma hur en medborgare ska påverkas av olika beslut, utan alla beslut ska fattas med stöd i lagar och regler.

Efter förra veckans avslöjande i Land Lantbruk att Jordbruksverket har gjort felaktiga avdrag i stödutbetalningar kan man ifrågasätta om inte Jordbruksverket bryter mot just detta.

De felaktiga avdragen gäller påstådda brott mot tvärvillkoren. Redan när tvärvillkoren infördes var de mycket ifrågasatta. De innebär att om en lantbrukare till exempel bryter mot en djurskyddsregel ska han eller hon inte bara kunna straffas för det utan som ett extra straff kan det bli avdrag i stödutbetalningarna. Man kan tolka det som dubbla straff för ett misstag.

Som vanligt, måste man tyvärr säga, när det handlar om regler i jordbrukspolitiken är reglerna kring tvärvillkoren inte enkla. Till hjälp i sin hantering har Jordbruksverket ett IT-system och har nu upptäckt fel i detta system som gör att man gjort felaktiga avdrag.

Det är naturligtvis allvarligt när en myndighet begår fel, samtidigt är det svårt att helt undvika. Det är däremot helt oacceptabelt att Jordbruksverket inte tänker rätta sina fel.

När Land Lantbruk i måndags hade en chatt med experten Jan-Erik Andersson blev frustrationen kring Jordbruksverkets beslut tydlig. En läsare ha-

LEDAREN

Knut Persson
08-588 368 37
knut.persson@lrfmedia.lrf.se

Lantbruk – dåtidsbransch eller framtidsbransch?

Sveriges nya landsbygdsminister Sven-Erik Bucht höll premiärtal på Elmia nyligen. Han betonade att landsbygden är viktig och talade sig varm för skogsbranschen. Men hur lantbruksbranschen – en stomme i landsbygden – kan och bör utvecklas sades inte mycket.

Bristen på sådan diskussion kanske kan förklaras av att innovationsfrågorna inte finns på landsbygdsministerns bord. I stället är det Mikael Damberg, närings- och innovationsminister och chef för näringsdepartementet, som äger den frågan. Den nya regeringen lägger ner landsbygdsdepartementet och integrerar det i näringsdepartementet. Någon jordbruksminister finns inte. Hur kommer lantbruket att hanteras av vår nya regering?

I USA har man sedan 1889 ett speciellt departement för lantbruk, Department of Agriculture, och en särskild minister, Secretary of Agriculture: Tom Vilsack. I Kalifornien betraktar både universitet och regionala organ, inklusive San Francisco City, lantbruk som

Är den ljusande framtiden vår? I så fall krävs en kraftsamling, enligt veckans skribent.

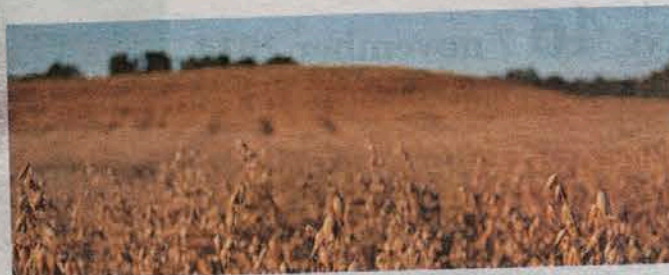

FOTO: ANNA NILSSON

en spetsbransch. Den är viktigare än hela Hollywoodbranschen. Också i Italien, Storbritannien och Tyskland ses lantbruket som en spetsbransch.

Fredrik Reinfeldt gav under sin statsministertid flera tal med det bärande temat att Sverige är ett fantastiskt land som redan under 1950-talet kunde lämna jordbrukssamhället bakom sig för att i stället bli en industrination och senare kunskapsnation. Varifrån kommer detta vanliga perspektiv? Jordbruket är en bransch under intensiv utveckling. Den

inkluderar högteknologi som många andra branscher bara skulle drömma om och den har stor framtidspotential.

Att inte lantbruket har en tydlig roll i den svenska innovationsdiskussionen är märkligt eftersom det

inte torde ha gått någon förbi att

många andra "finare" branscher tappat greppet. Volvo PV blev kinesiskt, Ericsson lade ner mobiltelefonin i Lund, AstraZeneca lade ner i Södertälje, pappersindustrin går på knäna, Pharmacia såldes till USA, Saab Automobile gick i konkurs och Scania synes vara under hot. Ikea och H&M är gamla företag som grundades före 1950. Nya växande framtidsföretag lyser med sin frånvaro med ett par undantag. Vad säger att inte framtidsföretag kan komma ur den gröna sektorn? Se bara på Väderstad-Verken som växt till en lysande stjärna på den internationella stjärnhimlen.

Sverige behöver kraftsamla för att utveckla framtidens lantbruk. Genom det kan vi uppnå konkurrensfördelar och lösa många kniviga miljöfrågor. Vad som krävs är rätt politik i kombination med innovation riktad mot den gröna sektorn.

Per Frankelius
Grönovation, Linköpings universitet

MITT
i
DEBATTEN

FLER DEBATTINLÄGG PÅ SIDAN 33

OLLES RUTA

WEBBPLATSEN

■ Missa inte de senaste nyheterna:
www.landlantbruk.se